

VPLIV COVID-19 NA SODNE IN UPRAVNE POSTOPKE TER POSLOVANJE NOTARSKIH PISARN IN INŠPEKCIJSKI NADZOR NAD ZAGOTAVLJANJEM ZDRAVEGA DELA V KRIZNIH RAZMERAH

V okviru ukrepov, sprejetih za omejitev posledic epidemije COVID-19, je bil dne 20. 3. 2020 sprejet interventni Zakon o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-cov-2 (covid-19) (v nadaljevanju: **ZZUSUDJZ**). Navedeni zakon, ki je pričel veljati dne 29. 3. 2020, med drugim določačasne ukrepe v zvezi s sodnimi, upravnimi, drugimi javnopravnimi zadevami in poslovanjem notarskih pisarn. Veljavnost začasnih ukrepov je predvidena do prenehanja razlogov zanje, kar ugotovi Vlada s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu, vendar najdlje do 1. 7. 2020. Nekatere določbe ZZUSUDJZ so bile dopolnjene ali spremenjene z Zakonom o spremembi in dopolnitvah Zakona o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-cov-2 (covid-19) (v nadaljevanju: **ZZUSUDJZ-A**), ki je stopil v veljavo dne 1. 5. 2020.

V nadaljevanju vam tako predstavljamo trenutno veljavne časne ukrepe, sprejete na področju sodnih in upravnih postopkov ter poslovanja notarskih pisarn.

SODNE ZADEVE

Od uveljavitve ZZUSUDJZ dalje in za čas trajanja začasnih ukrepov ne tečejo roki za uveljavljanje pravic strank v sodnih postopkih, določeni z zakonom (materialni prekluzivni roki). Prav tako ne tečejo procesni roki za opravljanje procesnih dejanj v sodnih postopkih. Izjema so nujne zadeve, v katerih procesni roki tečejo. Če je bilo sodno pisanje vročeno po uveljavitvi zakona, začnejo teči procesni roki naslednji dan po prenehanju veljavnosti interventnih ukrepov. ZZUSUDJZ ima torej z vidika teka procesnih rokov enake učinke, kot so z Zakonom o sodiščih določeni za čas »sodnih počitnic«.

Še pred uveljavitvijo ZZUSUDJZ je predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije izdal Odredbo o posebnih ukrepih zaradi nastanka pogojev iz prvega odstavka 83.a člena Zakona o sodiščih opr. št. Su 315/2020 z dne 13. 3. 2020, v skladu s katero procesni roki ne tečejo in sodišča opravljajo naroke in odločajo samo v nujnih zadevah že od 16. 3. 2020 dalje.

Od uveljavitve ZZUSUDJZ-A dalje lahko sodišča opravljajo naroke, odločajo in vročajo sodna pisanja tudi v nenujnih sodnih zadevah, pod pogojem, da sodišča lahko zagotavljajo opravo teh dejanj v skladu s pogoji, ki jih določi predsednik Vrhovnega sodišča in tako, da se ne širi virusna okužba in je zagotovljeno zdravje in življenje ljudi. Skladno z ZZUSUDJZ-A je predsednik Vrhovnega sodišča izdal novo odredbo o posebnih ukrepih zaradi nastanka pogojev iz prvega odstavka 83.a člena Zakona o sodiščih opr. št. Su 407/2020 z dne 4. 5. 2020. Skladno z odredbo sodišča od 5. 5. 2020 dalje opravljajo naroke, odločajo in vročajo sodna pisanja tudi v zadevah, ki ne štejejo kot nujne. Pri tem so določeni tudi pogoji, pod katerimi se lahko zagotavlja oprava navedenih dejanj, in sicer način dostopa do sodišč, izvedbe narokov, zaslišanj in sej ter javnost obravnav, lahko pa se določijo tudi dodatni ukrepi. Pri tem opozarjamo, da kljub vročanju s strani sodišč, procesni in materialni roki za stranke v nenujnih zadevah še vedno ne tečejo do poteka trajanja začasnih ukrepov po ZZUSUDJZ.

Prav tako sodišča od uveljavitve ZZUSUDJZ-A dalje obravnavajo in odločajo o vlogah, predlogih, izjavah, ugovorih, drugih procesnih dejanjih ali predloženih listinah v postopkih zaradi insolventnosti tudi, če je stranka zamudila rok ali izostala z naroka v času trajanja začasnih ukrepov zaradi razloga, neposredno povezanega z epidemijo COVID-19 in sodišče odločitve še ni sprejelo. Pri tem mora stranka ob vložitvi takšnega pisanja izkazati razlog za zamudo.

UPRAVNE ZADEVE

V skladu z ZZUSUDJZ tudi v upravnih zadevah roki za opravljanje procesnih dejanj strank in državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil ter za izpolnitev materialnih obveznosti, kot tudi roki za opravljanje procesnih dejanj in za izdajanje upravnih aktov ne tečejo. V primeru, da se roki za uveljavljanje materialnih pravic iztečejo v času veljavnosti tega zakona, se ti roki podaljšajo tako, da se iztečejo osmi dan od dneva prenehanja ukrepov po zakonu. Prav tako ne tečejo roki v prekrškovnih zadevah. Izjemo od navedene prekinitve rokov v skladu z zakonom predstavljajo le roki, ki tečejo v nujnih zadevah.

Tudi v upravnih zadevah se vročanje pri upravnem organu in osebno vročanje opravljata le v nujnih zadevah, pri čemer pa je mogoče vlaganje vlog v elektronski obliki ali po navadni pošti. Od uveljavitve ZZUSUDJZ-A dalje pa se osebna vročitev za zadeve, ki niso nujne, opravi z vložitvijo v hišni predalčnik, poštni predal ali v elektronski predal naslovnika. Vročitev se šteje za opravljeno šesti delovni dan od dneva odpreme, razen, če prejemnik dokumenta ni prejel oziroma ga je prejel kasneje. Kljub takšni vročiti roki za opravo procesnih dejanj in materialni roki ne tečejo v času veljavnosti ukrepov. Izjemo od navedenega predstavljajo nenujne prekrškovne zadeve, v katerih se osebna vročitev še vedno ne opravlja v času veljavnosti začasnih ukrepov.

NOTARSKÉ PISARNE

V skladu z Odredbo o začasnem delovnem času notarjev v času trajanja epidemije virusne okužbe SARS-CoV-2 (COVID-19) Ministrstva za pravosodje z dne 23. 3. 2020 so uradne ure notarskih pisarn ob ponedeljkih, torkih, četrtnih in petkih od 9. do 12. ure in ob sredah od 13. do 17. ure, pri čemer pa posamezni notar lahko določi in opravlja uradne ure tudi poleg zgoraj navedenega obsega.

ZZUSUDJZ pa podeljuje predsedniku Notarske zbornice Slovenije pravico, da sprejme začasne ukrepe v zvezi s poslovanjem notarskih pisarn, ki se nanašajo zlasti na način ali omejitev izvajanja uradnih ur za sprejemanje strank. Ne glede na navedeno lahko le minister, pristojen za pravosodje, na predlog Notarske zbornice Slovenije sprejme ukrep popolnega zaprtja notarske pisarne.

IZVAJANJE INŠPEKCIJSKEGA NADZORA V ZVEZI Z UKREPI DELODAJALCEV GLEDE ZAGOTAVLJANJA ZDRAVEGA DELA V KRIZNIH RAZMERAH

Dodajamo, da je v skladu z vladnim Odlokom o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji, ki velja od 16. 3. 2020 dalje, prepovedano ponujanje in prodajanje blaga storitev neposredno potrošnikom. Od navedene prepovedi so bile postopoma izvzete številne dejavnosti, v okviru katerih lahko subjekti nadaljujejo z delovnim procesom, vendar morajo ob tem izvajati ustrezne ukrepe, s katerimi se zmanjšuje širjenje koronavirusa.

V skladu z dostopnimi informacijami Inšpektorat Republike Slovenije za delo v zvezi z zagotavljanjem zdravega dela preverja predvsem, ali delodajalec v delovnem procesu zagotavlja:

- najmanj 2m razdaljo med delavci: če te ni mogoče zagotoviti, mora delodajalec priskrbeti delavcem fizične ovire, s katerimi se preprečuje tesni stik med delavci (in med delavci ali strankami in zunanjimi izvajalci) ali zagotoviti uporabo osebne varovalne opreme. Med slednjo spada oprema za zaščito nosu in ust in v določenih primerih tudi za zaščito oči, če pri delu prihaja do fizičnih stikov;

- ustrezne zaščitne rokavice: v primeru, da z istim izdelkom ali sredstvom v podjetju rokuje več oseb, mora delodajalec zagotoviti ustrezne zaščitne rokavice.

Prav tako mora delodajalec upoštevati vsakodnevne splošne preventivne ukrepe, ki jih objavlja Nacionalni inštitut za javno zdravje, in sicer

- ustrezno higieno delavca in delovnega mesta: delodajalec mora omogočati umivanje rok z milom in toplo vodo v sanitarijah ter ustrezno razkužilo. Dodatno mora delodajalec zagotavljati higieno delovnega mesta, kar pomeni redno čiščenje in razkuževanje površin, posebno na bolj frekvenčnih točkah in po končani izmeni;
- stalno obveščanje zaposlenih: delodajalec mora zaposlene obveščati o ukrepih, spremembah v organizaciji dela in odgovornem obnašanju na delovnih mestih.

* * * *

Upamo, da vam bodo zgoraj predstavljena kratka pojasnila v pomoč pri organizaciji vašega delovnega procesa in sprejemanju odločitev, povezanih s širjenjem virusa COVID-19. Seveda pa smo vam na voljo za kakršnokoli vprašanja, ki se vam bodo pojavila pri vašem poslovanju.

Ljubljana, dne 7. 5. 2020

Odvetniška družba Fatur Menard